

4. Plán, obsah, rozpracování ŠVP ŠD

Obsah	strana
4.1. Místo, kde žijeme	2
4.2. Lidé kolem nás	3
4.3. Lidé a čas	4
4.4. Rozmanitost přírody a její ochrana	6
4.5. Člověk a jeho zdraví	8

4.1. Místo, kde žijeme

tém. okruh	činnosti v družině	rozvíjené komp.
Naše škola	<ul style="list-style-type: none"> - orientujeme se v budově školy i přilehlém školním areálu - naučíme se a pamatujeme si adresu školy - seznámíme se se všemi pracovníky školy - zjistíme organizaci života ve škole - co se nám ve škole líbí a co bychom rádi změnili (komunikujeme, píšeme reportáž s ilustracemi) - kreslíme, malujeme, modelujeme, stavíme maketu - poznáváme okolí školy 	<p>1,2,6 1,5 4,5 2,3,4,5 1,4,6 1,2,6 1,2,4,5</p>
Naše družina	<ul style="list-style-type: none"> - kreslíme logo - vymýšlíme příběhy, komiksy pro kluky a holky „sluníčka“ - zapisujeme a kreslíme skutečné příhody ze života družiny - zdobíme si družinu svými obrázky a výtvary 	<p>6 1,6 1,5,6 1,6</p>
Můj domov	<ul style="list-style-type: none"> - povídáme si o bytě, o domě, kde bydlíme - navrhujeme a stavíme domy ze stavebnic i jiných materiálů - vyprávíme si, zapisujeme nebo kreslíme příhody z našeho domu - stavíme dům budoucnosti - porovnáváme bydlení dříve a dnes - porovnáváme bydlení v různých koutech světa 	<p>2,3,4 2,4,6 1,3,4 2,4,5,6 1,3 1,3,4,5</p>
Cesta do školy	<ul style="list-style-type: none"> - povídáme si o dopravě do školy a ze školy domů - vyhledáváme bezpečnou cestu do školy - upozorňujeme na nebezpečná místa v okolí školy - používáme přechody pro chodce - učíme se a v praxi ověřujeme pravidla pro chodce s mladšími a pravidla pro cyklisty se staršími dětmi - cyklisté si vyzkoušejí jízdu zručnosti - naučíme se znát význam dopravních značek a při vycházkách a výletech se podle nich řídit - besedujeme s policisty, kteří nás při cestě do školy chrání - napíšeme si test pro chodce i pro cyklisty - vyprávíme si o cestách autem s rodiči - porovnáváme a kreslíme dopravní prostředky - povídáme si o chování v dopravních prostředcích - vymýšlíme hry a scénky s dopravní tematikou - kreslíme, vyrábíme dopravní značky, dopravní prostředky 	<p>1,2,3,4 2,4,5 2,5 2,5 1,2,4,5 2,4, 1,2,4,5 3,4,5 1,2 3, 1,3 1,3,4 1,2,3,6 1,2,5</p>
Naše obec Ochoz u Brna	<ul style="list-style-type: none"> - snažíme se zorientovat - určujeme hlavní orientační body, důležité budovy (kostel, knihovna, pošta, škola,...) - exkurzí zjišťujeme, co všechno vyřídíme na poště - vyhledáváme na vycházkách zajímavosti (pomníky...) - kreslíme a malujeme místa, kam rádi chodíme - zjišťujeme služby (jaké a kde) 	<p>1,2 1,2,5 1,2,3,4,5 1,2,5,6 1,3,4 1,2,5</p>

- vžíváme se do rolí, co bychom dělali, kdybychom se ztratili	2
- na vycházkách sledujeme změny v obci	1,5
- rozlišujeme přírodní a umělé prvky v okolní krajině	1,5,3
- společně vytvoříme papírový model	1,2,6
- čteme si a vyprávíme ochozské pověsti	3,5,6
- zjišťujeme údaje o místních tradicích (hody...)	1,3,5,6
- navrhujeme, co by se dalo v obci zlepšit	1,2,5
- probouzíme vztah	5
- posilujeme národní cítění, vztah k naší zemi	1,4,5,

Evropa a svět

- vyprávíme, které země jsme navštívili	1,5,6
- cestujeme prstem po mapě	1,6
- porovnáváme různé krajiny a život v nich	1,3,6
- na celém světě si děti rády hrají a smějí se (multikulturní výchova)	1,4,6

4.2. Lidé kolem nás

tém. okruh činnosti v družině rozvíjené komp.

Rodina

- objevujeme cestu do vlastní rodiny, každá má svou atmosféru	2,4,5,6
- poznáváme pravidla, postoje, zvyky, tradice a rodinné rituály	2,3,5,6
- povídáme si o oslavách svátků, narozenin a jiných rodin. oslavách	3,5
- uvědomujeme si a formulujeme pravidla hry, práva a povinnosti v rodině	2,3,4
- uvědomujeme si, že každá rodina má i při svých nedostacích pro každého člověka mimořádný význam a hodnotu	2,3
- poznáváme, že i děti mohou přispět ke zlepšení atmosféry v rodině	3,4,6
- hrajeme si a vymýšlíme scénky z rodinného života	3,4,5
- orientujeme se v příbuzenských vztazích	2,5
- rozlišujeme role členů rodiny	1,4,5
- vyrábíme přáníčka a dárečky k různým příležitostem	4,5,6
- představujeme povolání rodičů, prarodičů pantomimicky nebo kresbou	1,4
- hrajeme si na zaměstnání, řemesla	1,4
- besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a co oni od nás	3,5

Etika

- vychováváme k prosociálnosti (akceptování druhého člověka, které se projevuje v pomoci, dělení se, přátelství a spolupráci bez očekávání aktuální odměny nebo protislužby)	4,5
- cílem je šťastné a radostné dítě	2,4,6
- učíme se verbální a neverbální komunikaci	3,4
- věnujeme se mezilidským vztahům	1,4,5
- poznáváme a pozitivně hodnotíme sebe i druhé	3,4,5
- projevujeme úctu k člověku i životu	4,6
- podněcujeme tvořivé a logické myšlení dětí, včetně tvořivosti v oblasti mezilidských vztahů	1,4,5
- tvořivost a iniciativu využíváme i při řešení problémů	1,2,5
- pokoušíme se rozpoznat, identifikovat a vyjadřovat své city	2,3
- hovoříme s dětmi o tom, co je těší, o čem sní, po čem touží, ale také o strachu a agresivním chování	3,4,5
- učíme se nenásilným způsobem zvládat prudké emoce	1,4,5
- uvědomujeme si rozdíly v dopadu jednání pod tlakem hněvu a jednání při vnitřní pohodě	1,3,4,5
- učíme se vžít do situace druhých, naslouchat jim	

- aplikovat empatické postoje v každodenním životě	1,4,5
- osvojujeme si asertivní dovednosti (oprávněný nárok)	1,4,5
- hledáme vzory hodné následování ve svém okolí, ale i v pohádkách a příbězích	2,3,4
- spolupracujeme a pomáháme si	
- umíme se rozdělit, obdarovat, pomoci slabším, nemocným fyzicky, ale i verbálně (povzbudit, potěšit)	3,4,5
- snažíme se o vznik přátelství	3,4,5

Člověk mezi lidmi

- uvádíme do praxe projevy kamarádství a přátelství	3,4,6
- vymyslíme pro kamarády hru, zábavu nebo soutěž	3,4,5
- popřejeme jim k narozeninám	3,5
- oslavíme společné svátky (Vánoce, Velikonoce...)	4,5,6
- věnujeme se základům společenského chování (umíme zdravit, přivítat se, rozloučit, komunikovat, něco vyřídit, správně stolovat)	1,3,4
- připravíme si jednoduchou svačinku i s prostíráním	1,4
- povídáme si o dětech všech barev pleti, všechny děti si rády hrají a jsou veselé, žijí však na různých kontinentech v rozdílných podmínkách	1,4,5

Člověk a svět práce

- zjišťujeme zaměstnání dospělých ve škole (pedagog, uklízečka, kuchařka, školník, údržbář)	3,5
- na vycházkách pozorujeme práci dalších lidí (řidič, prodavač, úředník, policajt...)	1,4,5
- rozlišujeme práci fyzickou a duševní	1,4,5
- rozšiřujeme si obzory vlastní zvědavostí	1,3
- učíme se vyhledávat informace nebo je jinak zjišťovat	1,3
- staráme se o pořádek ve věcech svých i společných	1,4,5

4.3. Lidé a čas

tém. okruh	činnosti v družině	rozvíjené komp.
------------	--------------------	-----------------

Denní režim

- sestavujeme účelný režim ŠD, který pomůže prožít čas v družině v pohodové atmosféře a bez zbytečných prodlev	3,4,6
- hovoříme o důležitosti dodržování denního režimu během celého dne	4,5
- učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu (škola s rozvrhem hodin a volný čas)	1,3,4,6
- kreslíme, co děláme ve svém volném čase, co nás nejvíce baví, nad kresbami besedujeme	2,3,4,6
- porovnáváme na skutečných příkladech odlišnosti způsobu života rodiny	1,2,3,4,5,6
- respektujeme čas druhých	3,4,5,6
- smysluplně využíváme svůj vlastní volný čas	4,5,6

Časový řád

- charakterizujeme roční období	1,3
- při vycházkách pozorujeme změny v přírodě	1,4,6
- jednotlivá roční období ztvárníme malbou nebo výrobkem	1,6
- vedeme kalendář se svátky a narozeninami	1,4,5
- orientujeme se v čase (den, týden, měsíc, rok)	1,3,5
- učíme se znát hodiny a orientovat v čase (vteřina, minuta, hodina)	1,3,5
- měříme stopkami své sportovní výkony	1,2,3,6

- hovoříme o dělení dne na jednotlivé úseky a jejich náplni (co v kterou denní dobu děláme)	1,6
- hádáme z neverbální scénky o jakou činnost se jedná	1,3,4,6
Historie a současnost	
- čteme si české pohádky, báje, mýty, pověsti a říkadla	1,5
- luštíme hádanky, rébusy, přesmyčky	1,6
- procvičujeme výslovnost jazykolamy	1,3
- zpíváme lidové písně	1,5
- vyprávíme o životě v minulosti	1,3,4
- srovnáváme proměny způsobu života, jak se mění lidé, věci, budovy, řemesla, dopravní prostředky	1,3,4
- porovnáváme bydlení v minulosti a současnosti	1,3,5
- navštívíme starou zástavbu	5,6
- postavíme některé z obydlí, ve kterých žijí lidé	2,4,6
- v lese vytvoříme bydlení pro skřítky	2,6
- povídáme si o pomoci dětí doma dříve a dnes	1,3,4
- porovnáváme vybavení domácnosti dříve a dnes	1,3
- vyprávíme si, v čem nám technika pomáhá a kde škodí (dlouhodobé vysedávání u počítačů)	1,3,4,5
- zjišťujeme z čeho a jak se učili naši rodiče a prarodiče	1,2,3,4
- pozveme si na besedu některého pamětníka	3,5
- připomínáme si zvyky a tradice	1,4,5,6
Vánoce	
- v čase adventním připravujeme vánoční přáníčka a dárečky,	2,6
- čteme si, pouštíme si a vyprávíme příběhy,	3,4,6
- zjišťujeme, proč se slaví Vánoce	1,3
- vyrábíme adventní věnec, vánoční řetězy a ozdoby, strojíme vánoční stromeček	2,4,6
- pořádáme vánoční besídky s vánočními zvyky	3,5,6
- zpíváme koledy	3,4
- vytváříme betlém	3,4,6
- připravíme „vánoční dílničky“	2,4,6
- nezapomínáme ani na ptáčky v zimě a „ozdobíme“ jim strom	2,3,6
- uspořádáme Čertovskou diskotéku	3,4,6
- malujeme a vyrábíme Mikuláše, čerty a anděle	2,6
Velikonoce	
- na jaře vyzdobíme družinu velikonočními motivy	4,6
- zdobíme kraslice, pleteme pomlázky	3,4,6
- povídáme si o velikonočním pečivu (beránek, mazanec, jidáše...)	3,4,5
- vyséváme obilí, travu nebo řeřichu do misek	1,2,3
- vyrábíme do nich kuřátka a slepice	2,3,6
- porovnáváme zvyky na Velikonoční pondělí (mrskut, polévání)	1,3,4
Místní lidová knihovna	
- pravidelně navštěvujeme místní lidovou knihovnu	1,5,6
- besedujeme s knihovnicemi o tom, jak vzniká kniha, jak s ní zacházet	1,3,6
- o knižních novinkách i s četbou úryvků z knih	1,3,4,6
- naopak děti jim přečtou úryvky ze svých nejoblíbenějších knih	3,4,5
- vyzkoušíme si literární kvíz	1,2,3
- hádáme melodie z pohádek	1,3,6
- ilustrujeme pohádky i příběhy	4,6
Památky	
- vyhledáváme kulturní a historické památky v našem okolí	1,2,3,6

- navrhujeme, jak můžeme my pomoci v péči o památky 1,2,3,5
- navštívíme vybrané památky nebo muzea 1,5,6
- pátráme, proč slavíme státní svátky a významné dny 1,3,5
- co pro nás znamená domov, vlast a rodný kraj 1,4,5

Umění a kultura

- navštívíme některou z výstavek nebo galerií 1,5,6
- hovoříme o zpěvácích a druzích hudby 1,3,6
- poslechneme si vážnou hudbu nebo muzikál 1,5,6
- seznamujeme se s malíři, sochaři a jejich díly 1,3,4,5
- prohlížíme encyklopedie umění 1,3,4
- hrajeme si na divadlo 3,4,6
- vytváříme a organizujeme výstavy vlastních prací 2,3,6

4.4. Rozmanitost přírody a její ochrana

tém. okruh činnosti v družině rozvíjené komp.

Živá i neživá příroda

- při pobytech v přírodě a na vycházkách sledujeme její rozmanitost a proměnlivost 1,3,6
- porovnáváme přírodu v různých ročních obdobích 1,3,6
- získané poznatky dále rozvíjíme, uplatňujeme v didaktických hrách, výtvarném zpracování, výrobcích apod. 1,2,3,4,6
- sbíráme zajímavé kamínky 6
- malujeme na oblázky 6
- v lese stavíme domečky pro skřítky 2,6

Rostliny

- rozeznáváme rostliny rostoucí v lese, na poli, na louce 1,3,6
- stromy jehličnaté a listnaté 1,3,6
- léčivky a jedovaté rostliny 1,2,3,6
- houby 1,2,3,6
- květiny 1,6
- z listů vyrábíme podzimní strašidýlka nebo koláže 2,3,6
- ošetřujeme pokojové rostliny 1,2,6
- pozorujeme klíčení semen, růst obilí, trávy nebo řeřichy 1,3,6
- kreslíme, malujeme a vystřihujeme první jarní květiny 1,2,3,6
- modelujeme ovoce a zeleninu 1,2,3,6
- povídáme si o sklizni a zpracování 1,2,6
- připravíme ovocný týden 1,6

Živočichové

- žijící v lese, na louce, u vody, ve vodě 1,2,3
- poznáváme hospodářská zvířata 1,3,4
- učíme se názvy zvířat a jejich mláďat 1,3,4
- máme doma zvířátko 2,3,4,6
- skládáme origami zvířátek 1,2,3,6
- přikrmujeme v zimě zvěř (vycházka do obory) 1,2,3,6
- ptáci – poznáváme je podle tvaru, barvy, ale i hlasu 1,2,3,6
- ptáčkům ozdobíme vánoční strom dobrotami 2,3,6
- zajímají nás tažní práci 1
- vyrábíme papírové vlaštovky připravené „k odletu“ 2,3,6
- listujeme encyklopedií hmyzu 1,3,6
- čteme si z knihy Ferdy mravence 3,4,6
- kreslíme mravence i jiný hmyz 1,3,6

- chráníme mraveniště	1,2,4,5
Voda a vzduch	
- zajímáme se o proudění vzduchu a jeho význam pro život	1,2,3
- rozeznáváme různé podoby vody (sníh, led, pára)	1,3
- zjišťujeme koloběh vody	1,3
- sledujeme vodu od pramene do moře (mapa, video...)	1,2,3
- rozlišujeme nádrže na vodu přírodní a umělé	1,3
- hovoříme o pitné vodě	1,2,3
- zdůrazňujeme důležitost pitného režimu	1,2,3
Roční období	
- sledujeme strom v jednotlivých ročních obdobích	1,2,3
- porovnáváme proměny v přírodě	1,2,3
- v každém ročním období nakreslíme listnatý strom	1,2,3,6
- sledujeme práce na poli a na zahrádce v různých ročních obdobích	1,2,3,6
Počasí a životní podmínky na Zemi	
- měříme teploty	1,2,3
- určujeme světové strany	1,2,3
- správně se oblékáme podle počasí	2,3,4
- otužujeme se pobytem na čerstvém vzduchu a vycházkami i za méně příznivého počasí	2,4
- informujeme se o rozmanitosti podmínek života na Zemi	1,3,4
Rovnováha v přírodě	
- objevujeme propojenost prvků živé a neživé přírody	1,2,4
Ochrana přírody	
- chováme se k přírodě vždy ohleduplně	1,2,3,6
- třídíme odpad a správně ho likvidujeme	1,2,3,4,5
- chráníme rostliny i živočichy	1,2,4
- neničíme, nelámeme a netrháme zbytečně rostliny v přírodě	1,2,4,5
- neznečišťujeme vodu	1,2,4,5
- šetříme vodou, zbytečně neplýtváme	1,2,4,5
- nepouštíme do ovzduší škodlivé látky	1,2,4,5
- hovoříme o živelných pohromách	1,2,3
- přemýšlíme, jak předcházet ekologickým katastrofám	1,2,3,5
- Den Země – pomáháme při úklidu družiny, okolí školy nebo školní zahrady	2,6
- na vycházce určujeme a uklízíme, co do přírody nepatří	1,3,6
- hovoříme o nebezpečí rozdělování ohně ve volné přírodě	1,2,3
- uvádíme příklady, kdy člověk přírodě pomáhá a kdy jí škodí	1,2,3,5
Země jako součást vesmíru	
- hovoříme o Zemi v souvislosti se střídáním dne a noci	1,3,
- se střídáním ročních období	1,3
- zjišťujeme, proč se naše Země označuje jako modrá planeta	1,3
- navštívíme planetárium	1,3,6
- prohlížíme obrázky z různých zemí světa, vyhledáváme místa na mapě, vyprávíme o typu krajiny, o rostlinách a zvířatech, které tam žijí	1,3,4,6

4.5. Člověk a jeho zdraví

tém. okruh	činnosti v družině	rozvíjené komp.
Nашe tělo		

- poznáváme své tělo	1,5
- obkreslíme skutečnou postavu na arch papíru a dokresluje nejdůležitější životní orgány	1,6
- cvičíme a zpíváme pohybovou hru „Hlava, ramena“	1,3,6
Vývojové etapy lidského života	
- od početí po smrt	1,3
- vyprávíme historky z dětství své nebo odposlouchané	1,3
- hovoříme o soužití generací	3,4,5
Zdraví a nemoci	
- hrajeme tématické hry „U lékaře“, „V nemocnici“, „Domácí léčení“	3,4,5
- vymýšlíme scénky o tom, co děláme, abychom byli zdraví	3,5,6
- jsme si vědomi toho, že odpovídáme za své zdraví	1,5
Zdravověda	
- učíme se poskytnout 1. pomoc	1,5
- umíme ošetřit drobná poranění, zlomeniny, bodnutí hmyzem,	1,5
- nacvičujeme přivolání pomoci (stručný jasný telefonát)	1,3,5
- besedujeme se zdravotníkem	1,3
Prevence nemocí a úrazů	
- bezpečnost při všech činnostech	1,2
- otužujeme se, chodíme ven i za méně příznivého počasí	5,6
- učíme se základním pravidlům účastníků silničního provozu	1,5
- víme, kdo je chodec, cyklista, spolujezdec v autě	1,5
- umíme se chovat v hromadných dopravních prostředcích	3,4
- pečujeme o svůj chrup	1,5
- při vycházce jdeme ke zdravotnímu středisku	4,5
- zjišťujeme, kde najdeme lékařskou pohotovost	1,4,5
- reagujeme adekvátně na pokyny při mimořádných událostech	1,3
- úsměvem a dobrou náladou zaháníme nemoci	3,5
- dbáme na správné držení těla, správné sezení	1,5
- cvičíme a sportujeme, správně dýcháme	1,5,6
- denně chodíme ven	6
- pořádáme turnaje ve fotbalu, flórbalu, vybíjené,	3,5,6
- závodíme v lehké atletice	3,5,6
- upozorňujeme na režim dne a dostatek spánku	1,2,6
- na obezřetnost při setkání s neznámými lidmi	2,4
Zdravá výživa a pitný režim	
- hovoříme o zásadách zdravé výživy	1,3,5
- sestavujeme týdenní zdravý jídelníček	1,5
- vystřihujeme obrázky různých jídel a potravin a třídíme je na zdravá a nezdravá	1,5,6
- poznáváme podle čichu, chuti nebo hmatu různé druhy potravin, ovoce nebo koření	1,3
- hrajeme si na nákup potravin	3,4
- připravíme si zdravou svačinku se správným stolováním	1,3,5
Osobní hygiena	
- kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky)	2,5
- ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování...	1,3,5
- dbáme na čistotu prostředí	1,5
- sebeobsluha při provádění hygieny	1,5
- nepodceňujeme duševní hygienu	1,5

- upozorňujeme na hygienu odívání	1,4,5
Prevence sociálně patologických jevů	
- hovoříme a upozorňujeme na nebezpečí krádeží, vandalství, gemblerství, závislosti na hracích automatech a počítačích, reklamních vlivů	1,2,4,5
- dokážeme odmítnout návykové látky	1,2,4,5
Osobní bezpečí	
- označujeme riziková prostředí	1,2,4,5
- hovoříme o nebezpečí v silničním provozu	1,4,5
- učíme se reagovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání...)	2,4,5
- rozlišujeme násilí v životě a v médiích	2,5,6